

Rasmus Nørlem Sørensens tale ved overrækkelsen af Demokratistafetten

Taler

Rasmus Nørlem Sørensen
Talsperson for Stafetkomiteen

Dato

5. juni 2020

Sted

Vartov, København

Omstændigheder

Siden 2005 har DEO i samarbejde med Vartov og Stafetkomiteen uddelt en Demokratistafet til en modtager, der skal løfte den demokratiske arv fra Ebbe Kløvedahl Reich. Overrækkelsen sker hvert år i forbindelse med grundlovsfejringen i Vartov.

I dag skinner solen, og det er en utrolig glæde, at se så mange levende, tilstedeværende mennesker i øjnene. Det er første gang i mere end et år for mit vedkommende. Det er kun på Zoom, jeg har været i selskab med så mange mennesker. Det er lidt overvældende og utroligt dejligt, at det er muligt.

Hvor har det været et langt og mørkt år. Lagde I mærke til, at maske-modstandere prøvede at storme Rigsdagen i Berlin? Har I fulgt med i, hvad Men in Black og vaccinemodstandere – corona-benægttere – har sagt og gjort og fundet rimeligt i Danmark? Kan I huske. Og ja, jeg ved godt, det allerede føles som en helt anden verden. Kan I huske, hvordan Donald Trump forholdt sig til et sygdomsudbrud, der til dato har taget livet af 600.000 amerikanere?

600.000 er mange mennesker. Det er alle borgere i Københavns Kommune. Overvej, hvor mange levende og smilende mennesker, du har mødt på vejen herind til grundlovsrådet. Prøv at tænke dem alle sammen væk. På verdensplan er 3,7 mio. mennesker døde. Det svarer til hele Berlins indbyggertal. Så nærmer vi os katastrofen.

Det er jo ikke kun på grund af dårligt lederskab i USA, Brasilien og til dels også Storbritannien og andre lande, at så mange er døde. Pandemien ville have kostet liv uanset hvad. Men det er ret tydeligt, at godt lederskab har ført til meget færre døde. Dårligt lederskab til mange flere.

På mange måder har pandemien været en test af vores samfundsmodeller rundt

om i verden. Det er på sin vis en test af vores styreformer. Og det står klart, at en leder der ikke forholder sig seriøst til en dødelig trussel mod sine borgere, er en dårlig leder. En politisk leder, der ikke forholder sig til at coronaviruser kan mutere og vende frygteligt tilbage, hvis ikke alle verdens lande arbejder sammen om vaccination, er en dårlig leder. Oplyst lederskab er en fordel.

Vi må håbe, at kravet om oplyst lederskab, om godt og handlekraftigt lederskab, også vil gælde den krise, vi mentalt har kunnet sætte på pause det sidste år. Klimakrisen, der i løbet af et årti kan blive til klimakatastrofen, der får mit fremmanede dystopiske billede af 600.000 døde københavnere til at blegne.

Står det lige så klart, om det er en fordel eller en ulempe med en demokratisk valgt leder? Hvis man vil fejre noget i dag, så er det i hvert fald ikke nok at fejre Grundloven.

Hvorfor er grundloven for lidt? Dels er den senest revideret i 1948 og dels er Kongen en meget vigtig figur i vores forfatning. I 44 ud af den danske grundlovs i alt 89 paragraffer har kongen en afgørende rolle. Kongen omtales 47 gange i alt i den korte tekst. Statsministeren omtales ganske vist 11 gange, men mest i bisætninger, og den eneste konkrete magtbeføjelse, som grundloven formelt giver Danmarks reelle magthaver nummer ét, er opgaven med at ”foranledige nyvalg inden for valgperioden”.

Grundloven er simpelthen ude af trit med virkeligheden. Heldigvis kan man argumentere for, at det går meget godt med Danmark alligevel. Det er sikrest at fejre det demokrati, der ganske vist er omtalt i grundloven, men som også består af kultur, tradition, sædvane, respekt, menneskerettigheder, politiske partier (der ikke optræder i grundloven) og en relativt vaks og vågen offentlighed.

I Danmark har vi været gode til at beskytte menneskeliv. Andre politiske beslutninger sætter et spørgsmålstegn ved, om vi har været lige så gode til at beskytte vores menneskelighed. Tænk, at vi kan være i tvivl om, at vi har ansvaret for vores egne statsborgere. Også hvis de er nogle frygtelige forbrydere, terrorister eller er uskyldige børn, der er havnet i en lejr i Syrien.

Tænk at vi kan være i tvivl om, at vi skal forsøge at skabe det bedste liv for alle, der bor i Danmark. Om det så er gammeldanskere, EU-borgere, syriske flygtninge eller mennesker, som danske statsborgere har forelsket sig i ude i

verden og bragt med sig hjem.

I Danmark er jeg bange for, at vi ikke er så gode til at beskytte menneskerettigheder. I går vedtog et flertal i Folketinget, at Danmark skal kunne lave asyllejre i andre lande og behandle asylsager uden for vore egne grænser.

Den lovgivning har ingen virkning lige nu, hvor intet land har meldt sig som Danmarks forlængede asylarm. Men lovgivningen har allerede vakt opsigt og sågar bestyrtelse uden for landets grænser.

FN's flygtningehøjkommissær, Filippo Grandi har sagt, at "UNHCR opponerer stærkt imod bestræbelsen om at eksternalisere eller outsource asylbehandlingen og ansvaret for at beskytte flygtninge til andre."

EU-Kommissionen har advaret om, at Danmark risikerer, "at underminere grundlaget for det internationale system til at beskytte verdens flygtninge." Tiltaget er sandsynligvis også i strid med vores forpligtelser over for EU.

Den sidste advarsel til Danmark kommer fra det EU, der i denne uge har indkøbt lydkanoner, der tages i brug ved grænsen til Tyrkiet. Lydkanonerne skal officielt råbe advarsler til flygtninge, der forsøger at krydse floder og uvejsomme områder på deres vej ind til EU. "Forsvind!"

100 DB er højt. Det er, når du forsøger at snakke med din familie, mens din blender kører på fuldt drøn. Lydenergien fordobles for hver 3 DB. 120 DB er ulideligt, smertefuldt og kan efterlade dig med ringen for ørene og permanente høreskader. De fleste skalaer stopper ved 130 DB, hvor du får akutte smerter fordi du står med et tryklufsbør eller 20 m fra en jetmotor, der kører på fuldt drøn. 140 DB er fysisk farligt og så højt, at høreværn ikke længere kan hjælpe dig.

EU's lydkanoner kan levere 162 DB på over 10 m afstand. Det svarer til et kanonslag, der går af i hånden på dig. Et haglgevær uden hagl, der affyres mod dig på kort hold. 162 DB giver fysiske skader.

Det EU, der er parat til at råbe "forsvind" til desperate flygtninge med en geværskuds lydstyrke. Det EU mener, at Danmarks kurs i flygtningepolitikken

er uansvarlig.

Vi skal værne om grundloven. Vi skal værne om det danske demokrati. Men vi skal huske, at vi kun har et velfungerende demokrati, fordi vi er bundet af Paris-aftalen, menneskerettighedskonventionerne og af en desværre forgængelig demokratisk kultur, moral og praksis.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

EU, Grundlovstale, Prisuddelingstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/rasmus-noerlem-soerensens-grundlovstale-ved-overraekkelsen-af-demokratistafetten-2021>